

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275

TOLLHEGYEN.

— április 20.

(A kiáltvány.) Tehát a zuzdába került az a kiáltvány, melyel a kormány a választásokat a törvényes határidőn túl akarta elhalasztani. A darabont-kormány tehát arra ítélte saját manifesztumát, a mire őt magát a nemzet, vagyis összezuzdatásra.

(Pénzt a Judásoknak.) Okos ember nem igen traktálja báránypecsenyével a farkast, pusztán azért, mert a verembe került és nem pusztíthatja tovább a nyáját. Judásnak sem az apostolok, hanem a papi fejedelmek szolgáltak harminc ezüst pénzekkel. Az elcsapott darabontok serege azonban megemlékezett arról, hogy ez a bolond nagylelkű magyar nemzet nyugdíjat fizet: a Bach-huszároknak, ennél fogva eme farkasok is fizetést kívánnak Judás-munkájukért. Még legkevesebbe kerülne a gróf Pongrácz Ferenc kassai hadának a „végkielégítése.” A gróf ur ugyanis maga jelentette a rendőrségnek, hogy egyik „szolgabírája” az ő tárcájának, az ő tudtán kívül való igénybevételével kártalanította magát... ezer korona erejéig.

(Oberschall.) A független bíró valódi mintaképe, dr. Oberschall Adolf lesz tehát a Kuria elnöke. Ő volt az, aki a bírói függetlenségét magasztalta egyik beszédében. Lányi uram ekkor már erősen hegyelt a kuriai elnökségre. Ezt a beszédet találta arra legalkalmasabbnak, hogy vetélytársa, Oberschallnak vele gáncsot vessen. Izgatás ürügye

alatt koboztatta el tehát a „Budapesti Hirlap”-ot, melynek vezércikke Oberschall ezen kijelentését magasztalta. „Csak nem tehetik meg a Kuria elnökévé” — vélte a derék Lástyák-Lányi — „a kinek beszédét magasztalni izgatás, lázítás, felsőgsértés és több efféle?” Lányi uram mégis csak felsült. A korona belátta, hogy semminek sem lehetett volna oly izgató hatása, mint hogyha a törvénytelen miniszteri helyezik a legfőbb törvényszék élére!

A magyar nők.

— április 20.

A nőkérdés újra időszerű lett. Azaz, hogy minden kérdés, amíg a meg nem oldott problémák közé tartozik, időszerű. Néhány hét óta lelkes magyar uriaszonyok a társadalmi harcnak bizonyos szerepét vállalták magukra azzal, hogy Magyarország nőit a magyar ipar védelmére szóllították fel. Az erre irányuló mozgalom kedeményezői Dessewffy Emilné grófné, idős Lovassy Ferencné, Elek Pálné, bedői Markos Györgyné, Vigné Feszler Ada, Hajnos Sándorné, de szerte az országban vannak az ügynek lelkes harcosai, így Aradon, Kassán, Kolozsvárt és több más vidéki metropolisban. A mozgalmat vezető hölgyek közül csak Károlyi Gyuláné grófnét, Urbán Istvánét, özv. Purgly Lajosnét, Teleki Arvédné grófnét említem még. Ez előkelő nevek mind biztosítékai annak, hogy komoly mozgalomról van szó.

Nem keressük a magyar nők moz-

galmának politikai vonatkozásait, de örömmel üdvözljük a magyar asszonyokat a cselekvés, a társadalmi munkálkodás, az egyetemes küzdelem terén. Es mikor a lelkes magyar asszonyoknak az őket férfirészről megillető lovagias hódolat rózsaszálát ajánljunk, mint férfiak szívesen látjuk magunk mellett küzdeni a minden emberi küzdelem nemtőit, az asszonyokat, mint önző emberek pedig készséggel meg is osztjuk velük a mindennapi harc kemény munkáját.

Azonban itt mégis álljunk meg egy pillanatra. A nők egyenjogusításának, az ugynevezett feminizmus kérdésének meggyéjéhez jutottunk e pontnál. Mert a nőnek minden olyan cselekedete, amely az edüigi női életrend keretéből kiválik, egy forradalmi lépés a nő ujjászületése felé.

Oh, oh, ne döbbenjenek meg, kérem. Nem olyan borzasztó ez a kérdés és nem minden forradalom jelent egyúttal felforgatást is. Vannak csendes, vértelen forradalmak és valami ilyesféle folyik ma a nők táborában is. Szóval, a konzervatívek ne rémüldözzenek mindjárt halálra. A főzőkanál uralma nem fog véget érni soha. Csak egy kis szecesszió, egy kis különválás fog történni e téren is, aminthogy minden idők jelenkorában minden társadalmi tényezővel ez meg szokott esni.

Vagy nézzük a magunk nemzeti és társadalmi történelmét. Vajon nem voltak e nekünk is a maguk szokott életrendjéből kinőtt magyar asszonyaink,

Nász után.

S most jer, te édes utifárs,
Vonulj be uj körödbe,
És vigy derüt, amerre jársz,
Örökre, mindörökre!

Oh, nem vár csillogó terem,
Nagy ösök das örökje,
De átkarol hü szerelem,
Mely az lesz mindörökre.

A hol két tiszta szív lakik:
Áldás hull minden rögre,
És üdvök el nem mulhatik. —
Egyforma mindörökre.

Lakukba nem hoz változást
Az éves szárnyas röpte,
Ők boldogítják, egy a mást,
Örökre, mindörökre!

A „Szabadság”-nak írta:

Radó Antal.

A hajról.

— Elmefuttatás. —

Elmélkedésem tárgyául ezuttal azt választám, a mi legfelül van az emberen. — Legfelül van az emberen a fej, és még a fejnél is fölebb a — haj.

Ámbátor égnek mered minden hajam szála, hogy ha eszembe jut, hogy én most kénytelen leszek üstökön ragadni tárgyamát, csak hogy egy-két rossz gondolatot hajánál fogva előrántthassak.

Mégis csak megteszem. Mert voltaképen sokkal nagyobb valami az a haj, mint a milyennek látszik. Hányszor nem énekelték már meg a szemét, a miért a szív tükre, a hajra meg csak nem is gondoltak, holott ótalom is, ékesség is, erő is, szépség is, azért bizony csak a tiszta igazságnak tesztek eleget, ha nem engedjük meg, hogy akár csak egy hajszála is megörböljön a hajnak.

Meg vagyok róla győződve, hogy olvasónőim közül valamennyien egyetértéssel velem abban, hogy fő dolog a haj, mindamellett, hogy meg lehet azt kenni. De, édes jó istenem, mit nem lehet mai nap kenni! — Mig másrészt hány csélesap szív bonyolódott már bele szőke fürtökbe, és hány életunt tekintet akad már meg egy-egy holló színi fejen.

Miként a ruhánál, úgy a hajnál is sokat tesz az alak, a szín, a minőség és a szabás. Szabó itt a fodrász. Ez hozza rendbe a fejet, különösen a nőt. Mindig a fején jár a polgárosult világnak. Minden néven nevezendő fekete, veres, barna és szőke hajnemzedéknek ő a gondviselője, mindennemű gubancos boglyasság közt az ő keze tartja fenn a rendet, mindennemű fonkra ment hajfogókat ő a tömeggondnoka. Ő vitézkedik a fej tartásáról és kellemes voltáról, ő a női fej kertésze és építőmestere; igen is: építőmestere; mert hányszor nem kiáltottunk fel álmélkodva: Oh, gyönyörűséges alkotmány, vajon ki épített fel téged akkora nagy magasságra!

Nagyon téved, a ki azt hiszi, hogy a gondolatok és érzések kifejezésére csak a szájnak adatott hatalom az embertől. — Az egész fej csupa nyelv. A homlok mondja meg, ha van e a fejben gondolat és a szíven szerénység. Az ajkak körül a kellem és guny incselkednek. A szemből a szenvedély, a harag, a szerelem és — egy ici-pici hamisság is csillognak villognak. Az orrnak az ő hegyessége avagy fitossága, az ő hosszúsága, avagy kampóssága, néha pedig az ő virágossága mondja szemünkbe az igazat. Amde a hajnak is megvan az ő beszédje, bár nem akad még Lavaterje. A sors nem

akik férfimunkákat vállaltak? És ugy emlékszünk-e meg ma róluk, mint akik a nők társadalmi életének forradalmárai, felforgatói, vagy éppen megméltelvezői voltak? Ugyan! Hát a Lorántffy Zsuzsánnánk, Rozgonyi Ceciljeink, Dobó Katicáink nem mint asszonyi eszmények élnek-e emléktünkben? Pedig nem asszonyos munka volt az, amit végrehajtottak.

Egyáltalán a nőkérdéssel csinján kell bánni. Mi a női kultusznak vagyunk hivei.

Tiszteljük a természet munkáját, amely a nőt gyöngének teremtette s miután velünk született híres magyar lovagiasságunk a nőben éppen a gyöngé társat védi, ebből a szempontból nem szívesen látjuk a nőt, mint minden fenntartás nélkül küzdőtársat a férfiak élet-halál harcában.

Aragoniai Johannának, Aeonio Colonna feleségének Velencében a kételkedők akadémiája templomot emelt. Mi is templomot emelünk lelkünk mélyén a nőnek. A házi szentélyek hárszeit szeretjük látni bennök, akik a családi és társadalmi életet gyöngéd egyéniségük szelid fényével árasztják el.

Mi, hogy őszinték legyünk, féltjük a nőt attól a nagy és végleges forradalomtól, amelybe indulnak. Féltjük a nőiességüket, féltjük az illúziókat, féltjük a családi szentélyünket. Mert mi nem vagyunk barátjai a Feunne Husard-oknak, a Breton Doubleknak, a Thérése Figulereknak, az Ida de Sainte Elmebeknek. Sem semmitéle más fajtájú női herosznak. Legyen a nő „csak“ nő és ne „emelkedjék“ a férfhoz. A szociális kérdések közül pedig mindenek felett szeretnénk kikapcsolni a nő kérdést, abban az értelmezésben, ahogy a történelmi és gazdasági materialisták ezt a kérdést a megoldandó szociális kérdések komplexumába be-

csak az orrát csavarja az embernek, hanem egyszermind haját is megtépszsza. A haj a mult idők eseményeinek fehér könyve. Úszógös buza, álmatlan éjszakák, rossz tüdő és sértett becsvágy: nem viszi azt el az ember hajasan.

A megfogyatkozott haj megfogyatkozott erszény titkait árulja el és a haj közti ezüst szálak sok esetben azt tudatja a világgal, hogy ennél több ezüstünk sincsen. Az ám a ki a fehér hajszálak nyelvét megérti! Egész egy fejezet világtörténelem van azok, ban foglalva. Tövére hegyére tekintve sok fekete bubánat fehér szemfedője az; a kréta az, a melylyel ama bizonyos korcsmáros velünk számol, a keresztbe vetett betűk hajszálvonásai, finom hajszál hangon azt suttogják: Vége vig Andrásnak.

Minden egyes fehér hajszál egy egy megdermedt, kristálykővé vált könyvecske, egy-egy megkeserített vagy letört lilomszál ártatlanság; egy-egy bizonyosság arra nézve, hogy gazdájának a köteles részen felül kitűnt a mostoha sors atyafiságából; hogy jó ismeretségben van a másvilággal, mivel hogy jó-sokat költhetett el a könynyel szózt kenyérből. A bu és baj és bánat album lapjai a fehér szálak, az elhalt örömek és eltemetett remények fehér szemfedői ök.

A német Goethe azt mondja valahol „Faust“-ban; „A mi elmélet van a világban, mind szürke.“ Igaza is van és hozzá tehetne volna azt is, hogy a mi szürke van az emberek közt, mind vén, ha mindjárt fiatal is az évekre nézve, a vétség pedig, ha még olyan későn köszön is be, mégis mindig ko-

állítják. A mi fehér lelkű leányainkat, szépséges asszonyainkat nem adjuk! Nem és ezerszer nem.

De hiszen képzem, hogy molyogják meg ezt a maradi tiltakozást a mi nagy szocialista gondolkodóink. Pedig igen egyszerű s hogy az ő tertükön mozogják, anyagi érvekkel bizonyítok ellentük. Tekintélyekre hivatkozom. Gnauch Kühne asszony ezt írja a „szociális praxis“-ban az asszonyoknak:

— Nem tarthatok igényt férfi-jogokra, mert nem végeztek férfimunkát!

Paulsen tanár és Lathrein a nőnek a hadi szolgálat alól felmentésével. Rösler a templomi szolgálatból való kizártsággal okadatozza a nőnek a férfi jogköréből való kirekesztését.

Legyen az anyagi érvekből ennyi elég. Mi eszmei érvekre hivatkozunk, amikor azt mondjuk, nem hagyjuk leányainkat és gyöngé asszonyainkat elmerülni a férfiküzdelem sokszor iszapos árájában.

▲ politikai helyzet.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 20.

A hivatalos lap mai számát a várt politikai kinevezések és fölmentések miatt óriási érdeklődéssel várták.

Hadik János grófnak belügyi, Güncher Antalnak igazságügyi államtitkárrá, Oberschall Adolfnak a Kuria elnökévé, Bernáth Géza államtitkárnak a Kuria másodelnökévé történt kinevezetése általában meglepetést keltett. Ugyanezt mondhatni a Kaffka László volt belügyminiszteri államtitkár fölmentéséről is.

(Fölmentett főispánok.)

A hivatalos lap husz főispán fölmentéséről is adott hírt. A kik ezt keveselték,

azokat a beavatottak csakhamar megnyugtatták annak hírüladásával, hogy a ma nyilvánosságra hozott fölmentések csak első sorozatát képezik az elbocsátásoknak, ezek csak a Fejérváry kormány főispánjai; a többiek, akik még az előbbi korszakból valók, folytatólag szintén fölfogják menteni, mihelyt a helyük betöltésére vonatkozó tárgyalások befejezést nyernek.

(Főispáni kinevezések.)

A holnapi hivatalos lap 20 főispán kinevezést közöl. A kinevezett főispánok között lesz — a többi közt — a főrendiházi ellenzék vezére, Széchenyi Viktor góf is.

(Az új főispánok.)

Az új főispánok kinevezését a hivatalos lap holnapi száma fogja közölni. Ez igen sokan lázas türelmetlenséggel várják, mivel a kinevezettek között többen vannak, akik ma még képviselőjelöltek, akiknek körületében tehát új jelölés fog történni. A vidéki aspiránsoknak egész tömege várakozik e miatt a fővárosban, akik már előre is hevesen ostromolják támogatásért a jelöltek ajánlásával foglalkozó központi bizottságot.

Itt említjük meg, hogy különösen az aspiránsok között nagy nyugtalanságot támasztott az a hír, hogy a volt szabadalvüparti képviselők közül is kilátása van néhányának arra, hogy néhány beleegyezésével vagy hallgatag hozzájárulásával mandátumhoz juthat. Ezzel vonalkozólag politikai körökben azt beszélnek, hogy csak egypár emberről és olyanokról van szó, akik a Tisza Perczellele házszabály akcióban nem vettek részt, s noha forma szerint egész az utóbbi időkig a szabadalvüpart kötelekében maradtak, de azért nem szüntek meg Széll Kálmán személyes hivei lenni és most követik őt az alkotmánypartba. Ezeknek az uraknak jelöltségét azonban a kormány elősegíteni nem fogja.

(A politikai pörök megszüntetése.)

Illetékes forrásból jelentik, hogy az igazságügyi kormány a mai napon, a mult év június 21 től bezárólag április 5 ig indított pöröket tekintet nélkül arra, hogy nemzetiségi vagy szocialista természetűek, megszüntette.

(Gazdasági kiegyezés.)

Politikai körök szerint Wekerle a magyar gazdasági szakminiszterekkel a legközelebbi napokban Bécsbe utazik, hogy az osztrák kormánnyal a gazdasági kiegyezés dolgában érintkezésbe lépjenek.

(Az új igazságügyi államtitkár.)

Günther, az új igazságügyi államtitkár holnap délelőtt foglalja el hivatalát.

(Vaszary hercegprimás pásztorlevele.)

Vaszary hercegprimás pásztorlevelet adott ki, mely a pánszláv papok képviselő jelöltsége ellen irányul. Felhívja a papság figyelmét tizenharmadik Kelemen pápának 1759-ben kiadott rendeletére, mely szerint áldozó papoknak tilos főegyházmegyei hatóság engedélye nélkül képviselői mandátumot elvállalni.

(Márkus főpolgármester jelölése.)

A főváros hetedik kerületének alkotmánypártja Márkus József volt főpolgármesternek felajánlotta a kerület képviselő jelöltségét. A főpolgármester a jelöltséget elfogadta.

A villamos-telep ügye.

— Városi közgyűlés. —

(Saját tudósítónktól.)

— április 20.

A mai városi közgyűlésen a bizottsági tagok nagy része megjelent, hogy a villamos telep ügyét végre valaképp dűlőre juttassa.

A vitának, amely ebben a tárgyban megindult, s teljes másfél óra hosszat tartott, az lett az eredménye, hogy a tanács javaslata fogadtatott el 2 szótöbbséggel, vagyis a villamos telep létesítésével a „Siemens és Schuckert művek” céget bízta meg a törvényhatósági közgyűlés.

A vitáról érdemben nem szándékoztunk megemlékezni. Élejtől fogva azt az elvet vallottuk, hogy a két pályázó közti választás tisztára magánérdek, amelynek a közérdekhez abszolúte semmi köze sincs.

Mindazonáltal a döntés rokonszenves, mert a Siemens és Schuckert cég ajánlata 25000 koronával olcsóbb volt a másikkal. — Az adózó polgárok zsebe mély köszönettel tartozik a törvényhatósági bizottságnak a ma megnyilvánult ritka figyelméért.

A tanács javaslata mellett két ízben szólalt fel Jánosi Zoltán, aki ma vonult fel először a városi ügyek porondjára. A győzelem oroszlánrésze az ő felszólalásait illeti.

Az ülésről a következő részletes tudósítás számol be:

Kovács József polgármester üdvözlö a bizottsági tagokat és bejelenti, hogy a városi tanácsot a mai közgyűlés összehívásánál az a cél vezérelte, hogy az abszolút korszak alatt támaszt hiányokat pótolja. (Helyeslés.) Indítványt tesz a tárgysorozat megváltoztatására, amelyet elfogadnak.

Az új kormány üdvözlő leirata.

Vecsey Imre főjegyző felolvassa Wekerle Sándor miniszterelnök leiratát, amely tudatja Debrecen törvényhatóságával a kormány kinevezését és közli a miniszterium tagjainak névsorát. Apponyi Albertet, Kosuth Ferencet és Polónyi Gézárt lelkesen megéljenezték.

A tanács határozati javaslata lelkesen üdvözlö a kormányt és működéséhez teljes támogatást ígér.

A határozati javaslatot tetszéssel tudomásul vették.

Az 1905 évi adók.

Gróf Dégenfeld József és társainak lapunk mai számában közölt és érdeme szerint méltatott indítványát Csóka Samu tanácsnok olvasta fel.

A tanács határozati javaslata az, hogy az indítvány levéltárba teendő, ami azt jelenti, hogy ne terjesszék fel a képviselőházhoz.

Gróf Dégenfeld József: Bár az indítvány bőven indokolva van, szükségesnek tartom mégis részletesebben kitérni rá, mint a benyújtók egyike. Többször voltunk már törvényen kívüli állapotban, de 1905-ben egyenesen a képviselőház tiltotta el a nemzetet az adófizetéstől. (Ez igaz!)

Az adó megszavazás, vagy meg nem szavazás joga ösödiktől fogva a legnagyobb alkotmányos garancia. Azonban a gyakorlat erre rácsáfolt. Ugy tapasztaltuk az utóbbi időben, hogy bár nem volt megszavazott adó, mégis 1905-ben fennakadás nélkül tel-

jesített az abszolút kormány állami kötelezettségeket. Még jobban meg lesz rövidítve a a gyakorlatban ez az alkotmányjogi garancia, hogy utólag törvényesen megszavazható lesz az adó. Ma 1906-ban vagyunk, amidőn 1905 elmúlt s csak az 1906-évi állami fedezetéről kell gondoskodni. Egy másik érv, hogy egyenesen a képviselőház tiltotta el az adózó polgárokat az adófizetéstől. Ha az országgyűlés mindkét évről kíván most adót a polgároktól, ez a polgárok nagy részének anyagi romlását okozná. Most kiváltképpen ezekről kell gondolni és az alkotmány garanciának megóvása, — s az adózó polgárok érdeke szempontjából indítványunkat az országgyűléssel elfogadtatni a tanácsi határozat elvetésével.

Dr. Fejér Ferenc: Felesleges volna közjogi fejtegetésekbe bocsátkozni. Hisz az aláírók is tudják, hogy tervük közjogilag kivihetetlen. — Mélyebb érteleme talán az volna, hogy kelemetlenségeket (?) okozzon a Wekerle kormánynak. Az előtte szóló bizottsági tag az adófizetést megtiltó képviselőházi határozatnak csak egyik részét citálta, míg a másik részéről, amely az adókat takarékpénz tárbba kérte helyezni, — meg sem emlékezik.

A dolog lényegét bölcösen tudják az aláírók is, miért kéri a tanács határozati javaslatának elfogadását.

Harsányi Gusztáv mindenben osztja az előtte szóló felszólalását, csak annyit tesz hozzá, hogy a tisztviselőktől már előre le vonták az adókat s méltatlanság volna, ha az indítvány elfogadása esetén a tökébirtokosok velük szemben előnyt élveznének. Ellenben a tanács határozati javaslatát kipótolja azzal, hogy az adóösszegeket méltányosan szedje az adózóktól a kormány.

Jánosi Zoltán: A tanács határozati javaslatának elfogadása esetén felesleges Harsányi indítványa.

Visszautasítja Fejér Ferenc felszólalásának egyes passzusait megszavazza az indítványt.

Zádor Lajos támogatja a tanácsi javaslatot.

Márton Imre reflektál arra az évrre, hogy az indítvány elfogadása megkönnyítené a szegényebb néposztály terheit.

Miután ez a mai viszonyok között nem kérdés, elfogadja a tanács javaslatát.

Kiss Albert ugyanilyen értelemben szólal fel és hosszasan fejtegeti a budget-jogot, amely az indítványt egyenesen kizárja.

Miután még gróf Dégenfeld József, Kiss Albert és Harsányi Gusztáv élt a zárzó jogával, — az elnöklő polgármester a vitát bezárta.

A közgyűlés többsége a tanács határozati javaslatát fogadta el és a részletes tervek beterjesztésére egy évi határidőt szabott.

A villamos-telep ügye.

Csóka Samu tanácsnok előterjeszti a villamos telepre vonatkozó iratokat, a tanács azon határozatát, amelylyel a Siemens és Schuckert céget bízta meg a felszereléssel, a Ganz-gyárnak ezen határozat ellen beadott felebbezését, a kereskedelmiügyi miniszter ismeretes leiratát, — végül a tanács javaslatát, amelylyel korábbi határozatát fenntartja.

Márton Imre kéri a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara bizonyítványának felolvasását, amit a közgyűlés elrendelt.

Márton Imre: Arról van szó, hogy a félmillió koronát tevő vállalatot melyik cégnek adja oda Debrecen. A döntésnél két szempont irányadó, — az egyik nemzetgazdasági, amely a magyar ipart kell, hogy támogassa, — a másik a város érdeke, amely az olcsóbb ajánlatra kell, hogy figyelemmel legyen.

Meggyőződése szerint a két cég ajánlata között csak olcsóbság tekintetében van különbség. Ellenben nemzetgazdasági szempontból a Ganz-gyár ajánlata kedvezőbb. Felolvassa az osztrák Siemens és Schuckert művek jelentésének azon részét, amely a magyar Siemens és Schuckert gyárról szól előbb németül, azután magyarul.

Dr. Freund Jenő hosszabb beszédben válaszol Márton Imre vádjaira. Kijelenti, hogy a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara bizonyítványa előtt bátran meg lehet hajolni. Ez azt mondja, hogy a Siemens cég teljesen magyar, Elfogadja a tanácsi javaslatot.

Debreceni Jenő szakszerű felvilágosításokat nyújt a közgyűlésnek Jánosi Zoltán felhívására.

Jánosi Zoltán részletesen cáfolja a Ganz-pártiak érveit. Bizonyítja, hogy sem magyarság, sem megbízhatóság tekintetében nincs különbség a két cég között. Ilyen körülmények között az olcsóbb ajánlatot kell elfogadni.

Herceg János és Juhász Ignác pártolják Márton Imre indítványát.

Jánosi Zoltán és Debreceni Jenő ismétellen felszólalnak és ajánlják elfogadásra a tanács javaslatát.

A vita több ízben annyira elfajult, hogy az elnöklő polgármesternek egész tekintélyt kellett felhasználnia, hogy a közgyűlés felfüggesztésére ne kerüljön sor.

Miután az egész közgyűlés kívánta a szavazást, a beadott, névszerinti szavazást kérő ívek alapján elrendelte Kovács József a szavazást.

A névsort Vecsey Imre olvasta. A szavazás eredménye az lett, hogy 54 szóval 52 ellen a tanács javaslatát fogadták el és a villamos telep létesítésével a „Siemens és Schuckert művek” céget bízta meg.

Ezután az elnöklő polgármester az ülést 5 percre felfüggesztette.

Apróbb ügyek.

Szünet után a gyámpénztárt vizsgáló küldöttségbe a közgyűlés Pálffy Gábort, Debreceni Lajost, Kaszanyitzky Andort és Györfy Aladárt választotta be.

A közigazgatási bizottság fegyelmi válszalmányába azon esetre, ha a főügyész akadályozva lenne, a közgyűlés helyettesül Dr. Berger Andort küldte ki.

A szerés konzumvásár ügyében a tanács a felállítás mellett tesz javaslatot és arra kéri a közgyűlést, hogy a részletes tervek kidolgozásával bízzák meg a tanácsot. Dr. Tóth Kálmán és Király Gyula tanácsnok felszólalása után a közgyűlés elfogadta a tanácsi javaslatot.

A közgyűlésnek 7 órakor volt vége.

A szanfranziszkói földrengés.

— április 20.

Mind rémesebb és rémesebb részletek érkeznek a szanfranziszkói földrengésről. Legújabb távirati értesüléseink itt következnek:

Budapest, április 20. Oaklandból jelentik d. e. 10 órakor: Csakugyan nincs remény arra, hogy a város egy részét megmentsek. Azok is, a kik eddig az oltási munkálatok elé reménykedve néztek, most minden reményt feladva, menekülnek a lángok elől.

Budapest, április 20. oaklandi jelentés, d. e. 11 órától: A tűz borzasztó terjedése után következtetve, estig 300 ember lesz hajléktalan. Éhínség veszedelme fenyeget, mert a városban legfeljebb három napi élelmiszer van. Az üzletek és különféle raktárak teljesen elpusztultak és így élelmiszerben már most is nagy a hiány, minthogy mindennek háromszorosára emelkedett fel már az ára. A kormány utasította Portlandban és Seatleben a hivatalnokokat, hogy vásároljanak élelmiszert és szállítsák minél gyorsabban Szanfranziszkóba. Különös, hogy a lakosság a borzasztó katasztrófa mellett aránylag igen nyugodt, mintha a szerencsétlenség nagysága megkábitotta volna az embe-

reket, a kik majd csak néhány nap múlva fogják egész valójában látni a csapást. Hír szerint több embert fosztogatáson kaptak rajta és rögtön lelőttek.

Budapest, április 20. *New Yorkból* jelentik: A Southern Pacific-vasut szanfranzsiskói épületét a tűz elhamvasztotta. A vonatok a szanfranzsiskói déli állomástól indulnak és a félszigeten át Sanjoséba szállítják a menekülteket. Sokan Losageresbe menekülnek vasuton. A menekülők állapota siralmas.

Budapest, április 20. *Washingtonból* jelentik: A képviselőház 500,000 dollárról egy millióra emelte fel azt az összeget, a melyet a szenátus a katasztrófa által sujtottak támogatására szánt. A szenátus hozzájárult ehhez a határozathoz. Roosevelt elnök hivatalos felhívást intézett a szanfranzsiskói károsultakhoz.

Szanfranzsiskó csaknem teljesen elveszett. Roszangeloszbán, Szanta, Barbarában újból földrengés volt. Újabb katasztrófától tartanak. Ferencz József király a katasztrófa alkalmából részvét-táviratot intézett Roosevelt elnökhöz.

NAPI HIREK.

Napról-napra.

— április 20.

Három ezer jelölt lepte el a hazát!
Nagyító üveggel nézzük a halmazát.

Hátha e csapatban mégis akadna egy,
ki után a haza dicsőbb korszakba megy!

De ha nincs közöttük egy nagy jellem
nagy ész,
Ugy e három ezer nem sok, hanem keves!

Kirándulás Romániába,

— április 20.

Románia országos nemzeti kiállítást rendez az idén Bukarestben. Számos ok és még több érdek javallja, hogy a magyarok lehetőleg nagy számmal keressék fel ez alkalomból Romániát s ismerkedjenek meg a hozzáink oly közeles és sokféle szállal hozzánk fűzött szomszédország gazdasági, ipari, kereskedelmi s műveltségi viszonyaival.

E végből Marosvásárhelyt, a székely-társaságok középpontjában rendező bizottság alakult, hogy a nyár folyamán egy nagyobb, esetleg több kisebb társas kirándulást hozzon létre.

Az első kirándulótársaság július 7 én indulna Brassóból, utba ejténé Sinaját, a román király híres nyaralóhelyét, több napig tartózkodnék Bukarestben, lemenne részint a Dunán, részint vasuton Konstanzáig, a Fekete-tenger kikötőjéig, a honnan a Gyimesi szoroson át térné vissza Erdélybe, a fürdőkben és kiránduló helyekben oly gazdag Székely földre, azonban visszatérő útját kiki szabadon választhatja.

Debrecenben a székely társaság karolta fel a pontos és érdekes kirándulás tervét, annyival is inkább, mivel a kirándulók nemcsak Romániát néznék, hanem első sorban Erdélyvel s a Székelyfölddel jutnának közelebbi érintkezésbe. A romániai kirándulásról bővebb felvilágosítást készséggel ad Székely Ferenc, a székelytársaság ügyvezető alelnöke és Kardos Albert, a székely társaság választmányi tagja.

Elegendő jelentkezés esetén a debreceni kiránduló csoport külföldi állapítaná meg a maga uti programját. Akik a uyarat szórakozásra és ismeretszerzésre szokták felhasználni, azoknak nehezen ajánljuk figyelmébe ezt a rendkívül érdekes utat s ezzel a romániai nemzeti kiállítás megtekintését.

— **A debreceni jótékony nőegylet** f. hó 22-én vasárnap d. e. 11 órakor a nőipariskola helyiségében választmányi ülést tart. Tárgyak: Elszámolás a működési előadásról és folyó ügyek.

— **Milyen lesz a május?** A mi kitűnő időjósunk, Meteor, a kinek a mai napra jelzett jóslása nagyon is bevált, május hórel a következőket írja: Május igen változatosnak ígérkezik így kelio mennyiségű esapadékot hoz. Veszedelemes esomóponjja 16-iki, a mennyiben hideg jellegű, amelyet azonban a napkitörések oda módosíthatnak hogy a fagy helyett hűvös esőt, vagy szelet hoz. A fagyos szentekre közvetlen nem esik rossz jellegű esomópon, így remélhetőleg jól fogják magukat viselni. Legmelegebb része még e hónapnak az utolsó harmada, s legállandóbb az eleje.

— **Megyei hajduk utazási kedvezménye.** A vármegyei hajduk, éppugy, mint az állami hivatalisolgák, abban a kedvezményben részesültek azelőtt, hogy a vasuti utazásnál féláru jegyet kaptak. A volt kormány azonban ezt a kedvezményt megvonta tőlük. A vármegyei hajduk most összeálltak és az alispán útján kérvényt terjesztenek a kereskedelemügyi miniszterhez, hogy teljesítse méltányos kérelmüket és adasson nekik féláru menetjegy váltására igazolványt, mint az állami hivatalisolgáknak.

— **A debreceni jelöltek fogadtatása.** Ma, vagyis szombaton este a 7 órai gyorsvonattal érkezik városunkba az I. választókerület nagynövü képviselőjelöltje, városunk szívesített díszpolgára: dr. Thalys Kálmán. Vele együtt érkezik a III. kerület jelöltje: Szabó Kálmán is, aki az ország összes keresk. és iparkamaráinak Kossuth Ferenc kerek. miniszter előtti tisztelgésén vesz részt a mai napon. A II. kerület jelöltje: dr. Bakonyi Samu már napok óta városunkban tartózkodik. Az érkező képviselőjelöltek a függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága a város polgárságával és a tanulóifjúsággal együtt, Kiss Béla zenekarának közreműködése mellett ünnepélyes fogadtatásban részesíti s felkérjük a hazafias polgárságot, egyleteket, társulatokat, hogy a fogadtatásnak annál inkább ünnepélyessé tétele végett a pályaudvarnál lehető nagy számmal megjelenni sziveskedjék. A képviselőjelöltek vasárnap délelőtt mondják el programbeszédjüket a városháza udvarán. A programbeszéd után a jelöltek tiszteletére az Arany Bika szálloda nagy termében ugyanazon napon délután 1 órakor közébed lesz. A közbeden részvételre jelentkezni lehet a Kaszinóban, a Polgári körben és a Függetlenségi körben kitett íveknek aláírása s az ebédjegyeknek kiváltása által. Egy teriték ára 3 korona.

— **Lopás.** Veingrill Anna Arany János utca 2 szám alatt lakó szobelányt érzékenyen meglöpt a napokban valami ügyes besurranó tolvaj, aki behatolva szobájába nyitva felejtett szekrényéből elemelte 25 korona értékű arany óráját. A rendőrség keresi a tettest.

— **Rendőrkapitányok országos értekezlete.** A vidéki városok rendőrkapitányai május 1-én Budapesten országos értekezletet tartanak a szolgálat egyeségessé tétele és a vidéki rendőrségek államosítása

tárgyában. Az értekezleten megállapítják az egységes szolgálati pragmatikát, amit a községi törvény már régebben kilátásba helyezett és megbeszélnek a vidéki rendőrségek államosításának terveit és részletes módozatait. A tanácskozás eredményét a rendőrkapitányok memorandum alakjában küldöttség útján azonnal Andrássy Gyula gróf belügyminiszter elé terjesztik. Az értekezletben részt vesz Rainer József, Szeged város főkapitánya is.

— **Az osztályorszájáték** mai húzásai: **20 000** koronát nyert: 56599.
2000 koronát nyertek: 32442 67334 82569 22590 91917 24506 24139 21981 94181 64722 104635.

1000 koronát nyertek: 98084 61887 41770 75713 346 108997 95066 108701 19603 93834 43985 101051 51184 9826 71486 79 109187 101574 57286.

500 koronát nyertek: 18805 70276 33767 94210 65252 24441 43268 94996 109011 108767 78044 61447 37219 70687 77273 104558 82393 72400 67071 76608 71513 26671 70442 6062 77652 90342 44332 64879 5555 30858 84052 28232 104358.

A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **Ipartestületek jelentősége.** Az ipartestületek országos szövetsége most küldte szét működési programját. Ez a program mind hangjánál, mind tartalmánál fogva eltér az eddig megszokott iránytól és a hazai iparnak figyelmét 14 pontban egészen gyakorlati térére iparkodik terelni. Különösen figyelmezteti az ipartestületeket arra, hogy eddig ők az ipartestületeket, mint kiváltságos önkormányzati intézeteket, nem becsülték meg, hanem mindig elérhetetlen dolgok után vágyakoztak. Kiemeli ez okból a program, hogy az ipartestületek az iparosok erős váraivá alakíthatók át, melyben az iparosok nemcsak védekezhettek, hanem onnan jogaik és érdekeik megrontót is támadhatják és leverhetik, ha helyesen szervezkednek fegyelmezik magukat és vezetőiket követik. A program kitér az iparosok üzleti dolgaira és különösen hangsulyozza az iparosok kötelességeit a hazai ipar támogatása körül. Itt említjük meg, hogy az ipartestületek szövetsége a választásokkal kapcsolatban egy külön körlevélben hívta fel az iparosokat, hogy a jelöltektől iparügyi programot is követeljenek.

— **Vadállatias apagyilkosság.** Szatmárról bestiális apagyilkosság hírért jelentik. Réty Tamás kovácsbázi lakost István nevű legény fia baltával agyonverte. Az embertelen fiut az vitte a vadállatias tette, hogy édes apja tudtán kívül eladott egy véke kukoricát, hogy egy kis pálinkát vehessen a kapott pénzből. A gyilkos fiut azonnal le tartóztatták.

— **Kirabolt árvapénztár.** Vakmerő, rejtélyes rablás történt az éjszaka Hajduhadház községben. Ismeretlen tettesek alkulcsesal behatoltak az árvapénztár helyiségébe, kinyitották a pénzeszekrényt s az ott talált készpénzt elvitték. A betörést csak reggel vették észre. Takács Miklós árvagyám átvizsgálta a kifosztott pénztárt. A hiány 450 korona, ami 9 darab 50 koronásban volt. Elvitték még a betörők a hivatalban ta ált néhány csomó gyertyát. Kétségtelen, hogy a betörést olyan ember követte el, aki a helyiségben többször megfordult, mert csak így érthető, hogy a közelben alvó városkatona sem vette észre a betörést. Takács közgyám táviratilag tett jelentést a megyei árvaszéki elnöknek, aki elrendelte a vizsgálatot. A betörés elkövetésével debreceni embereket gyanúsítanak s az itteni rendőrség ebben az irányban meg is indította a nyomozást.

— **Kállay Frigyes** képviselőjelölt. A debreceni Vilmos-huszárok volt, daliás főhadnagya, Kállay Frigyes, aki tudvalevőleg azért mondott le rangjáról, mert az önkényuralom alatt nem akart szolgálni, képviselőjelölt. A szegvári kerület függetlenségi és 48-as pártja kiáltotta ki jelöltnek. A kerület 48-as párt régi kerülete, amelyet csak a legutóbbi választáson hódított el Mezőfi Vilmos újjászervezett szocialista, még pedig a 48-asok támogatásával, akik a pótválasztáson Novák József szabadelvűpártival szembe adták szavazataikat. A kerület másfél évtizeden át Helfi Ignác, Kossuth Lajos palatinusa képviselte, aztán pedig két cikluson Mülek Lajos. — Ma érkezett a távirati értesítés dr. Tasnady Antal, Korom Gáspár és Diamant Manó csongrádmegyei bizottsági tagoktól, hogy Kállay Frigyesnek ajánlotta fel a szegvári kerület függetlenségi és 48-as pártja a jelöltséget.

— **Kutya-hotelek.** Minthogy a nagy amerikai fogadóba tilos kutyákat bevinni, az amerikai elemesség már megcsinálta a külön kutya hoteleket, ahol a kutyás utasok a kutyáikat elhelyezik. Ezek a kutya-hotelek pazar kényelemmel vannak berendezve, minden egyes kutyának külön szobája van. Van a hotelben fürdő, játszótér, toalette szoba, betegszoba stb. Külön komornák és inasok ügyelnek föl az előkelő állatokra, amelyeknek az ebédjére, reggelijére és a vacsorájára is a legnagyobb gondot fordítják. A teljes ellátás ára egy napra 5 dollár, egy ebéd a „dining room”-ban, látás nélkül 5 koronába kerül. A hotel igazgatósága azonfelül gondoskodik a kutyák egyéb szükségleteiről is. Még az esetleges házasságokról is.

— **Nem az igazi.** Egy párizsi újságban pikáns kis históriát olvasunk egy hercegnőről és egy bolhárról. A hercegnőnél nagy estély volt és az estélyre berendeztek egy „művészt” is, aki bolhaszínházzal szórakoztatta az előkelő hölgyeket. Hirtelen az egyik bolha elugrott és eltűnt a hercegnő mélyen kivágott ruhájában. Általános izgalom. Az „idomító” a haját tépte és kétségbeesetten kiabálta:

A legjobb bolhá! Társulatom csillaga! Két évi munkámba került az idomítás!

A hercegnő sietve visszavonult a szobájába, ahol a komornái nagy izgalommal levetkőztették, szerencsésen megtalálták a kis szökevényt, óvatosan megfogták és diadalmasan vitték vissza az idomítóhoz.

Ez hálálkodva fogadta és mély hajlongással vette át. De hirtelen nagyot néz és újabb kétségbeeséssel ordítja:

— Kérem, ez nem az enyém.

— **Az ugrai mandátum.** Az ugrai kerület választókörzetségének óhajására mely kerületet tudvalevőleg Tisza István képviselt évekig Kossuth Ferencz, a függetlenségi párt elnöke és a szövetséges ellenzék a kerület hivatalos jelöltjéül dr. Halász Lajos nagyváradi lapszerkesztőt léptette föl. A kerületben ismeri őt és működését mindenki. Kossuth Ferencz nyílt levélben ajánlja őt a függetlenségi választópolgárok támogatásába. Körutját a kerület községekben a napokban kezdi meg a jelölt, akivel leérkeznek a központból Szatmári Mór, Szász József, Benedek János, Balogh Mihály, Hédervári Lenel, Barta Ferencz, Molnár Jenő stb. képviselők.

— **Összeesküvés a szultán ellen.** Konstantinápolyból jelentik: Ali Schamyl és Abdurrazzak előkelő állású, kurd származású udvari embereket letartóztattak és utóbb száműzték, mert beigazodott, hogy a Redvan basa konstantinápolyi prefektus meggyilkolásában bűnösök. A rendőrségnek az ügyben folytatott szigorú vizsgálata azt is megállapította, hogy a két udvari ember egy, a szultán ellen szőtt összeesküvésnek is részese volt. A velük együtt letartóztatott kurdokat, akiket mind halálra ítélték, a napokban elszállították Tripolisba, hogy ott szembeítsék őket Ali Schamylal és Abdurrazzakkal, kiket időközben oda in-

ternáltak. A rendőrség megállapította, hogy Ali Schamyl és Abdurrazzak, valamint egyéb tagjai a Redarkan családnak, kik közül leginkább Sayd Beyt és Mydhat Beyt emlegetik, egy fegyveres fölkelést terveztek Konstantinápolyban, amelyben mindazok résztvettek volna, akik nincsenek megelégedve a jelenlegi kormányval. A főszerepet ebben a nagy számban lévő kurdok játszották volna, akik körében a Rederham család nagy tiszteletben állott. Az összeesküvők azt remélték, hogy a fölkelés által Abdul Hamid szultánt megfosztják a tróntól. Epp ez okból kellett volna a portánál alkalmazott összes kurdoknak a mozgalomhoz csatlakozni. — A rendőrség jelenleg egész Konstantinápolyban házkutatást tart, mert az a készlet, amit Ali Schamyl és Abdurrazzak házaiban találtak, jelleget meglehetősen nagy volt, mégis kevés lett volna egy ilyen általános felkeléshez. A kurdok üldözésének eddig még semmiféle visszhangja sem kelt Kurdisztánban. Az ottani zavarok még Redvan basa meggyilkolása előtt törtek ki és nagyobb részt a rablócsapatoknak folyton megismétlődő garázdálkodásaiban van az eredetük.

— **Új szellem a hadseregben.** Az új idők lehellete, hála az égnek, most már a kaszárnyába is behatol. A magyarországi közös ezredekhez a hadügyminisztertől bizalmas rendelet érkezett, mely a kaszárnyákban eddigi divott magyarellenes szellemet van hivatva üdvösen megváltoztatni. Elrendeli ugyanis a hadügyminiszter, hogy a kiképzésnél, a szolgálatban és a gyakorlatnál minden, a magyar szellem kiirtására törekvő üldözésekkel hagyjanak fel. Egyetlen katonát azért, mert anynyelvéhez ragaszkodik, megbüntetni ne merjenek és ebben fegyvelésértést ne lássanak, szigorúan ragaszkodjanak a vezérelti nyelv kérdésében az eddigi törvényekhez, de e törvények önkéntes kibővítését, tulmagyarázását meg ne kíséreljék. Elrendelt még a miniszter, hogy törekedjenek a polgársággal minél békésebb, minél barátságosabb egyetértést teremteni.

— **Gorkij Amerikában.** A Frankfurter Zeitung-nak írják Newyorkból: Miután Gorkijt három szállóbol kiutasították, végre visszavonult a nyilvánosságától. Kétségtelen, hogy igen meg fogja rövidíteni itt tartózkodását. A washingtoni hatóságok utitársának, Andrejevna szicészának a kiutasítását is követelik. Gorkij azért jött Amerikába, hogy az orosz forradalom számára toborozzon, de megérkezése után néhány nappal már rossz viszonyba keveredett a lakossággal. A színésznőt a feleségének mondta, pedig felesége két gyermekével együtt Pétervárott időzik. Mikor a dolog kitudódott, a Hotel Belleclaise erkölcsös vezetője megkérte az orosz író, hogy hagyja el a helyiséget. — Gorkij ezután a Szafayette szállóba vonult, de onnan is kiutasították. Így járt egy harmadik hotelben is. Mikor Gorkijt a szállókban megkérdezték: micsoda viszonyban van a színésznővel, eleinte vállat vont, később azonban azt mondta, hogy nem hiszi, hogy a szabadságszerető amerikai nép brutális támadást intézzen egy hölgy ellen, aki az emberi szent szabályok szerint a neje.

x **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kiskabánban.

x **Kitűnő szabású színes és fehér férfi-ingek 1 frt 75 től feljebb Feketénél.**

x **Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az *Iziz* hajszesz. Két-három heti használat után a leg-erősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Olosósága miatt mindenki használhatja. Ára csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben *Szilcz* Ferencz gyógyszeráránban, Piac-utca.

x **Az Arany Bika** kávéházban minden este cigányzene.

SZINEAZ.

* **Az utószexon** érdekessé tételén működik most Zilahy Gyula. A legérdekesebb és nagy áldozatokat igénylő vendégszereplésekről gondoskodott budapesti tartózkodása alatt. Ez nem csupán a vége felé közelegő színházi idény fölélenkítése végett szükséges de elmaradhatlan azért is, mivel ez idő szerint őt nőtagja beteg a társulatnak. Ezek között van az ujonnan szerződötött drámai hősnő P. Lukács Juliska, régebben a budapesti Népszínház, most a kolozsvár nemzeti színház művésznője, továbbá *Urai Mici*, az új drámai szende. Ez utóbbinak pótlására — a mint bennünket értesítenek — Zilahy Gyula *Tanainé Halmi Margitot*, a debreceni közönség egykori kedvencét s a budapesti Vígyszínház tagját szerződtette az egész hátralevő időnyre. Ezenkívül két estén vendégszerepel *Wasquez-Molina* grófnő, a M. kir. Opera kitűnő primadonnája, a tárgyalások folynak *Blahánéval* és *T. Márkus* Emmilival. Ez mindenestre érdekessé teszi a színidény befejezést s e miatt Zilahy teljes elismerést érdemel. A mint értesülünk, rövid idő alatt elkészül társulatának még fokozottabb mérvű kielégítésével, a mint azt a színházi bizottság töle kívánja.

* **Józsai** Molnár Ferenc bohózata igen kis házat vonzott ma este. A szereplők nagy részt újak voltak. *Körösmezey* Margit ma elfogadható nyújtott. *Szabó* Imán meglát szott, hogy egyéniségéhez nem illő szerepből debütált. *Szakács* Ilus nagyon kedves volt, bár még ma sem bontakozott ki a tehetsége egészen. *Bérczi* Ernő a zongoraművész szerepéből nem csinált karikatúrát és ezért talán nem szolgált rá a karzat tapsaira, mindamellet természetesebb volt, mint elődje, *Bércziné* ez volt tulajdonképen a bemutatkozása és már ebből is határozottan megállapítható, hogy jó vezetés mellett igen használható tagja lesz a társulatnak.

Egyébként jó volna, ha a direktió utasításai adná a sugónak, hogy mérsékelje egy kissé temperamentumát, meglehetősen kellemetlen, ha a közönség előbb hallja a szöveget a sugótól, mint a szereplőtől.

A többi szereplők alakítása már méltatva volt.

A kis közönség sokat tapsolt, különösen Zilahi Palinak, aki a címszerepben pajzánkodott igen bájosan. (b. e.)

* **T. Halmi Margit a debreceni színházban.** Igen érdekes színházi hírről kell beszámolnunk. Zilahi Gyula színikazgató vendégszereplésre megnyerte T. Halmi Margitot. T. Halmi Margit a jövő héten három ízben lép fel, a Proletárok színműben, Vájlunk el vigjátékban és Francillon színműben.

* **Vasquez Molina** Itália grófnő Debrecenben. Zilahi Gyula színikazgató minden tekintetben arra törekszik, hogy a nagyközönségnek minden tőren megnyilvánuló óhaját teljesítse és programját beváltva Tegnap Zilahi Budapestten tartózkodott és a m. kir. operaháznak csodás hangu művésznőjével, Vasquez Molina Itália grófnővel tárgyalást folytatott a debreceni színházban való vendégszereplésre. Nagy anyagi áldozatok árán sikerült a művésznőt két estére megnyerni. Szerdán Vasquez grófnő Gounód Faust-jában lép fel, pénteken este pedig a Troubadour dalmű egyik női főszerepét játssza el.

* **Dalverseny a színházban.** Április 29-én, vasárnap a helybeli dalegyletek közül hét dalegylet sorshuzás utján eldöntendő sorrendben, az Országos dalversenyek mintájára, díjazással egybekötött hangversenyt rendez. A verseny bírái a dalegyletek részéről: Dr. Ujfalussy József, Dr. Kenézy Gyula és Kövy Lajos urak lesznek. Mint-hogy a díjtárgyakat Zilahy szinigazgató ajánlotta fel: a színház részéről a színházi karmester és Polgár S. szinművészzel egészítették ki a juri.

A dalverseny körülbelül egy órát vesz igénybe, mely után „Husz leány egy férj sen.” című egy felvonásos vígjáték kerül színre. Ebben a színház összes nőszereplői részt vesznek. Az értékesnek és érdekesnek ígérkező estről bővebbet közelebbi szá-munkban.

TAVIRATOK.

A vert sereg hazatérése.

Budapest, április 20. Irkuekból jelentik: A mandzsuri hadsereg hazaszállítása egész szabályosan folyik. Három hadtest, a melyeknek mindenike 80,000 emberből áll, át-utazott a városon. Mindenfelé teljes nyugalom van.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, április 20.

Buzakinálát és vételkedv mérsékelt. — Nyugodt irányzat mellett 15,000 métermázsa került forgalomba változatlan áron. — Egyébb gabonanemek közül tengeri 5 fillérral drágább, zab változatlan, rozs tartott, árpa szilárd. — Idő: borus.

Buza áprilisra	16.56—58.
Buza májusra	16.44—48.
„ októberre	16.62—64.
Rosz áprilisra	13.58—60.
„ májusra	13.52—54.
Zab áprilisra	15.86—88.
„ októberre	12.66—68.
Tengeri májusra	13.42—44.
„ júliusra	13.50—52.
Repee augusztusra	27.80—82.

Törvénykezés.

§ **Székely Arthur tolvaja a törvény-szék előtt.** Nagyszabású lopási ügy foglalkoztatta ma a debreceni törvényszéket. — Vásári Ágnes, egy vezedelmes tolvaj nőült a vádlottak padján, akinek neve az ujságok révén ismeretes a közönség előtt. A múlt év szeptember havában történt ugyanis, hogy a jeles nőszemély közel 8000 korona értékű ékszert lopott Székely Arthur magánhivatalnoktól. Az eset bizonyára még élénk emlékezetben van. A tolvaj nő, aki tettének elkövetése előtt néhány nappal jött Szegedről Debrecenbe, beállott eselédnek Székely Arthurhoz. Ott mindjárt az első napon elkövette a tolvajlást és megszökött. — A rendőrség hónapokig hasztalanul nyomozta, míg végre mintegy 7—8 héttel ezelőtt Váradon elfogták. — Az ellopott ékszerekből azonban akkor már egy darabot sem találtak nála. Debrecenből megszökve ugyanis egyenesen Budapestre utazott, ahol Paska Mari rovott multu asszony és Fityik Margit nevű eseléd leány által — kik a lopásról tudtak — elzálogáltatta azokat. — Bardócz rendőrbiztosé az érdem, hogy megkerültek az ékszerek, aki Vásári Ágnes vallomása alapján betekig nyo-

mozott Budapesten, Ujpesten és Kőbányán, míg sikerült kikutatnia a zálogintézeteket, ahol megtalálta a különféle drága holmikat. A tárgyalás során Vásári Ágnes, valamint az orgazdaság miatt vád alá helyezett Paska Mari és Fityik Margit is beismerték tettüket. A törvényszék a vádeselekményben bűnösnek mondva ki őket, Vásári Ágnest 3 évi, Paska Mari 1 és fél évi börtönre és Fityik Margitot 17 napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen Vásári Ágnes és Paska Mari fellebbeztek.

Városi Színház.

Bérlet 164. szám (B)

Szombat, 1906. évi április hó 21-én:

LISISTRATA, (MAKRANCOS HÖLGYEK).

Operette 2 felvonásban. Irta: Boltern-Bückers. Fordította: Molnár Ferenc és Faragó Jenő. Zenéjét szerette: Linke Pál. — Rendező: Polgár Sándor.

S Z E M É L Y E K :

Themistokles, atheni hadvezér	Polgár Sándor.
Lisistrata, a felesége	Zilahyné S. Vilma
Bachis) Lisistrata hugai	Radó Anna.
Cypris)	Sz. Pozeonyi L.
Plautias, Bachis vőlegénye	Bay László.
Nikiás, Cypris vőlegénye	Perényi József.
Leonidas, spártai főhadnagy, a spártai cs. és k. 8-ik huszárezredben	Ternyei Lajos.
Nulpiosz, Leonidasz legénye	Sarkadi Vilmos.
Polixó masseuse	Sz. Gárdonyi T.
Pouline, markotányosné	Körösmezei M.
Amor	Szakács Ilus.

Holnap, vasárnap, április hó 22-én, két előadás
Délután 3 órakor: Este 7 fél órakor:

A falu rossza. Szép Heléna.
Népszinmű. Operette.

Szerkesztői-posta.

S. G. F. Ezennel közszemlére tesszük ki rettenetes szójátékát! Az Ön kérdése így hangzik:

„Mije Önnek az az úr, a kivel egy hivatalban ül, a kivel együtt vesztette el a kártyán minden pénzét, a kivel együtt lakik a III. ker.-ben, a kivel együtt kért fizetés emelést, a kivel ugyanegy fajta dohányból sodorja

a cigarettáját, a kivel egy esztendőben született, vele egy betegségben szenved és ugyanegy módon kúrálja magát?

Válasz:

„Az az úr önnek kar-, kar-, ker-, kér-, kir-, kor-, kör- és kúr-társa!”

Gyönyörűség elgondolni, mi mindent nem lehet, vétkezni a hajlékony magyar nyelv segítségével!

Hideg. Vallási polémiákat nem indítunk. Értekezésének legföljebb a következő adata érdekelhet:

„... Kolonics Lipót primásról a kálmínista Cserei Mihály uram megmondja: Cardinális Kolonics azt írta vala az egyszer az szegény urnak (Mikes Kelemennek), tartom a levelit: kell velök élni (a reformátusokkal) polgári békességben s az ellenkezőket nem szabad kényszeríteni az igazság elismerésére, hanem nyájasan kell velök bántani. — Ha nem akarnak megtérni, hagyni kell“ (v. ö. Apor Péter munkáinál Cserei Mihály megjegyzései. 460 lap.)

3933—1906.

Árverési hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a város tulajdonát képező s a debreceni 9216 sz. tjkvben. A. + 185 rsz. 3171 h. r. sz. a. foglalt Deák Ferenc utcai 14 számú (Bornyászféle) házastelek, ugyszintén a 9216 sz. tjkvben A. + 198, 199, 200. rsz. 5652/b. 1. a. 1. a. 5652/a. 2. és 5651/a. 1. hrsz. alatt felvett Homokkert I. járás 24 sor számú szőlőföld a rajta levő épületekkel együtt kormányhatósági jóváhagyást nyert közgyűlési határozat értelmében nyilvános árverésen a legtöbb vételi ár összeget ígérőnek el fog adatni.

Az árverés **f. 1906. évi május hó 9 napján d. e. 10 órakor** a városháza nagy tanács termében fog megtartatni.

A házastelek kikiáltási ára 23619 korona, míg a szőlő földé 6795 korona. Az árverelni szándékozók tartoznak a kikiáltási árak 10%-át kész pénzben az árverést vezető bizottság kezéhez bánatpénzül letenni.

A részletes árverési feltételek városi számvevői hivatalunknál, hivatalos órák alatt az érdeklődők által megtekinthetők. 251—2—1.

Kelt, Debrecen sz. kir. város tanácsának 1906. április hó 17. n. tartott üléséből.

A városi tanács.

Telefon: Budapest 95—50. Sürgőnyeim: **Walsér Csángó-utca Budapest.**

WALSER FERENC

tűzoltási szerek és szivattyuk gyára, harang- és fémöntöde

Budapest, VI., Csángó-utca 6. B ^{a régi váci várnál közlelben.}

Gyártmányok:

Tűzfecskendők, fémszerelvények és tömlők.

Tűzoltósági személyszállító és szerkocsik.

Vizhordókocsik, tömlőmotolák és lérák.

Tűzoltósági egyéni szerelvények. Szivattyuk különféle szerkezettel mindennemű célra.

Vizvezetési szerelvények és csövek.

Házi, ipari- és gazdasági vízvezeték.

Szivattyutelepek és gyárak tűzbiztonsági berendezése.

Asványviz emelő és töltő-készülékek.

Közegészségügyi szerek. Köztisztasági eszközök.

Harangok és harangállványok.

Fémöntvények különféle ötvözetben.

Vizvezeték és szivattyutelepek tervezése. Szakbeli mérnöki munkálatok.

Eladó házhelyek.

Vecsey-Bruckner-féle kegyes alapítvány folytán a debreceni ref. Egyház tulajdonát képező azon földterület, mely a hadházi-ut mentén az Apafy utca és Ferencz József lovasági laktanya között fekszik, 300 négyszögöles házhelyekké földarabolatván: e házhelyek mérsékelt áron s igen kedvező részletzetési föltételek mellett eladók.

Értekezhetni Márton Imre egyház ügyvédnél Piac u. 44. sz. alatt.

Debrecen, 1905. április 20.

A debreczeni ref egyház küldöttsége.

NYAVALYATÓRÉS!

A nyavalyatörés, görcs és más ideges állapotba szenved, kérjen iratot. Ingyen és bérmentve kapható a „Hattyu gyógyszerár” által **Majna-Frankfurt.**

Szőlővessző

A világhírű

„Delaware”

adja a legjobb bort!

Oltani permetezni nem kell.

A szőlészet kincse.

A phyloxerának ellent áll!!!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

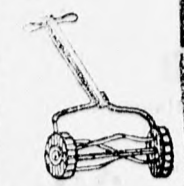
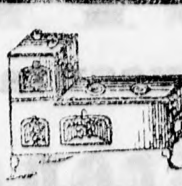
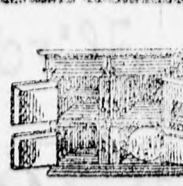
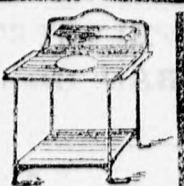
nagymennyiségű sima és gyökeres **DELAWARE** vessző eladás.

Czím:

Szigyártó és Gakáts.

Telep: **Alsó-Segesd.**

Központi iroda: **Felső-Segesd, Somogy-m**

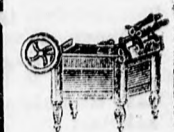
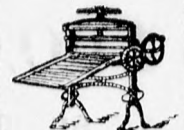

Tavaszi idény.

Építkezéshez: **vasgerendák, porcellan és vas klyhák, konyhák.** Építkezési vasalások. **Méhészeti cikkek és szerszámok, minden iparághoz, fürdő-kádak, jég szekrények, vasbutorok, gyermek-kocsik, kertészeti felszerelések, kerti padok és butorok, Minimax tüzoltó készülék, Önműködő ajtózárok, kerítésnek való tuskés sodrony és sodrony fonat.**

Toth Gyula

vasnagykereskedő, Debrecen, 20 és 27.

A közelgő tavaszi évad alkalmából van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívni a 20 év óta legmegbízhatóbbnak bizonyult mindennemű konyhakerti, virág-, valamint fűmagvaimra.

Ugyszintén állandó nagyválasztékot tartok frissen levágott mindenfaj elővirágból, melyek egyes száclakban, vagy megrendelésre készítek ezekből menyaszonyi mell és minden alkalmi csokrokat, valamint sirkoszorukat.

Saját termésű nyíló virágok és disznóvényeimet a legszebb kivitelben ajánlhatom mélyen tisztelt vevőimnek melyek ugy a Kossuth-utcai üzletemben mint a Ferenc József uti kertészeti telepemen, óriási választékban állanak rendelkezésre a lehető legolcsóbb árak mellett.

Megrendelések vidékre is a legnyugyobb pontossággal, legszebb kivitelben a kívánt időre szállítatunk.

Részletes képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Tömeges megrendelést kér

kiváló tisztelettel

PACZELT JANOS

mag- és virágkereskedés Debrecen, Kossuth-utca.

MEGNYILT

az uri divat különlegességi áruház

„NYAKKENDŐ KIRÁLY”-HOZ

Debrecen, Főposta mellett.

Kalap gyári raktár. Hazai gyártmányu fehérneműek.

Legjobb minőségű árak.

Olcsó
szabott
árak!

Telefonszám
214.

MAGYAR Állam vasutak monotrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:	óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4 46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel.	8 57
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8 30
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10 25
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4 4
Csak Szatmár (gyorsvonat)	d. u.	6 55
Csak Szatmár (gyorsvonat)	este	8 24
Szatmár—M.-Sziget f. (gyorsv.)	d. u.	12 11
Miskolc—Kassa felé — — —	reggel	8 51
Miskolc—Kassa felé — — —	este	7 17
Szerencs—S.-A.-Ujhely Kassa f	d. u.	4 86
m. á. vasúttól	reggel	5 35
vásártérrel —	reggel	5 44
d. e.	8 09	
m. á. vasúttól	d. e.	8 16
B.-Böszörmény	d. u.	11 11
B.-Sz.-Mihály	d. u.	11 20
felé	d. u.	4 41
m. á. vasúttól	d. u.	4 54
vásártérrel —	este	7 07
este	7 07	
F.-Abony felé m. á. vasúttól	reggel	4 85
F.-Abony felé vásártérrel —	reggel	4 56
O.-Köcs—Polgár felé m. á. v.-tól	d. u.	4 56
O.-Köcs—Polgár felé vásártérrel	d. u.	5 16
Derecske—N.-Léta felé — —	reggel	9 35
Derecske—N.-Léta felé — —	d. u.	4 51

Budapestről Debrecenbe indul:	óra	perc
Á d. u. 12 ó. 4 p.kor érk. gy. v.	reggel	7 25
Á d. u. 3 ó. 29 p.kor érk. sz. v.	reggel	9 —
Áz este 6 ó. 29 p.kor érk. gy. v.	d. u.	2 35
Áz éjjel 8 ó. 24 p.kor érk. sz. v.	este	7 —
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9 15

Debrecenbe érkezik:	óra	perc
Budapest felől (személyvonat)	d. u.	8 29
Budapest—Nagyvárad f. gyors	este	6 40
Budapest—Nagyvárad felől —	éjjel	2 24
Budapest—Nagyvárad felől —	d. u.	8 29
Csak P.-Ladánytól — — —	reggel	7 46
Csak Szatmár felől — — —	reggel	8 57
Szatmár—M.-Sziget felől — —	d. e.	4 31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat)	d. u.	10 11
Csak M.-Sziget felől — — —	este	6 43
Szatmár felől — — —	este	8 04
Kassa—Miskolc felől — — —	d. e.	8 19
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs	este	11 31

B.-Sz.-Mihály	vásártérre —	óra	perc
B.-Böszörmény	mávasúthoz	reggel	7 33
felől	vásártérre —	d. e.	7 40
	mávasúthoz	este	6 22
	vásártérre —	este	6 28
	mávasúthoz	d. u.	8 29
	vásártérre —	d. u.	8 35
	mávasúthoz	d. u.	8 35

F.-Abony felől vásártérre —	óra	perc
F.-Abony felől m. á. vasúthoz	d. u.	7 44
O.-Köcs—Polgár felől vás. tér.	d. u.	7 54
O.-Köcs—Polgár felől máv.-hoz	reggel	5 25
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	5 35
Derecske—Nagy-Léta felől —	reggel	7 15
	d. u.	8 18

Hirdetések

FELVÉTELEK E LAP KIADÓHIVATALÁ.
BAN, Csapó-utca 10 szám — Telefon szám 275.

TÖRÖK a SZERENCSE KOVÁCSA!

Felülmulhatatlan az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **25 millió** koronánál több **nyereményt** fizettünk ki nagyrebecsült vevőinknek; ezek között a **két legnagyobb** nyereményt, és pedig:

kétszer a nagy jutalmat a 600.000 koronás főnyereményt,
a legnagyobb 400.000 koronás főnyereményt

továbbá 5 á **100.000**, 3 á **90.000**, 2 á **80.000**, 3 á **70.000**, 3 á **60.000**, több **50.000**, **40.000**, **30.000**, **25.000**, **20.000**, **15.000** és ezeken kívül számtalan 10.000, 5.000, 3.000, 2.000, 1.000 500 koronás és egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb kezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 18-ik magyar osztálysorsjátékban **125.000 sorsjegyre ismét 62.500 pénznyeremény jut** és összesen **16 millió 457.000 korona** hatalmas összeget sorsolnak ki.

Rendelje meg a neve mellett álló szerencseszámot!

Sok pénz széppé varázsolja az életet! Talán meglepi a férj a feleséget vagy az asszony az urat a neve mellett álló sorsjegy megvételé által egy főnyereményvel. A véletlen nagy szerepet játszik az életben és könnyen meglehet, hogy éppen egy szerencses vevőtől folytán a neve melletti számot eltalálta, melyre egy nagy nyeremény jut.

Adám, Adél	4040	Dezső, Erzsébet	6411	Iván, Jolán	12305	Ottó, Melánia	20441
Adélár, Agnes	6314	Ede, Eszter	9868	Jakab, Józsa	20284	Ödön, Narcisz	20989
Adólf, Agota	9007	Elek, Etel	19821	János, Judit	20983	Pál, Mészli	24236
Agoston, Amália	19162	Elemér, Flóra	20580	Jenő, Juliska	24203	Peter, Olga	24277
Aladár, Anna	20445	Emil, Franciska	22032	József, Karolin	24265	Pista, Paula	28876
Albert, Anatólia	21619	Endre, Frida	24252	Kázmán, Katinka	28874	Richard, Pelagie	32775
Alfréd, Apollonia	24245	Ernő, Genováva	24363	Károly, Katalin	29334	Robert, Petronella	35649
Akos, Aranka	24285	Perenc, Gertrud	29633	Kornél, Klára	35318	Rudolf, Pirooska	37411
Ambrus, Berta	28881	Prigyes, Gabriella	34933	Kristóf, Klórid	36325	Salamon, Regina	38164
András, Blanka	34352	Fülöp, Gizella	36779	Lajos, Kornelia	38138	Samu, Rozsika	38238
Antal, Borbala	36451	Gábor, Hedvig	38118	László, Krisztina	38226	Sándor, Rozália	41921
Arnold, Boriska	37424	Gáspár, Heléna	38173	Leo, Kunigunda	41919	Simon, Sári	83591
Árpád, Betti	38169	Gergely, Henriett	41795	Lipót, Laura	64204	Tamás, Sarolta	84789
Arthur, Bella	41794	Geza, Hermína	51398	Lorinc, Lenke	84738	Tibor, Szerena	89049
Aurel, Brigitta	41938	Gusztáv, Hilda	54702	Manó, Leonia	86014	Ihmár, Theodora	92773
Attila, Cecília	84309	György, Ibolyka	84780	Markus, Lidia	90370	Tivadar, Teréz	123503
Balázs, Cornelia	84773	Gyula, Iduska	89219	Marton, Lina	101939	Tobias, Teres	123504
Balint, Dóra	86065	Henrik, Ilona	101914	Mátyás, Ludmilla	123502	Vendel, Valéria	123508
Barnabás, Dorottya	101404	Hermann, Ilma	123501	Mihály, Luiza	123507	Viktor, Veronika	123516
Béla, Cecília	106999	Hugó, Ilka	123506	Biklós, Magdolna	123519	Vinusz, Vitoria	123520
Benedek, Eufemia	123505	Ignác, Iren	123546	Miksa, Melvin	123514	Vinco, Vilma	123518
Bernát, Emma	123509	Illés, Irma	123510	Mór, Margit	123515	Zoltán, Zsófia	123521
Dániel, Ernesztin	123513	Imre, Izabella	123511	Nándor, Mária	5483	Leimond, Zsuzsanna	123522
David, Éva	123517	István, Janka	3512	Orbán, Mártha	8826		
Denes, Evelin	5637	Izidor, Johanna	8602	Oszkár, Matild	12314		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000 korona**;

továbbá 1 jutalom **600.000** 1 nyeremény **400.000**, 1 á **200.000**, 2 á **100.000** 2 á **90.000**, 2 á **80.000**, 2 á **70.000**, 2 á **60.000** 1 á **50.000**, 3 á **40.000** 3 á **30.000**, 6 á **25.000**, 9 á **20.000**, 13 á **15.000**, 44 á **10.000** korona és még sok egyéb nyeremény

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:
1/8 eredeti sorsjegy frt. — **.75**, vagy **3 K 1.50**; 1/4 eredeti sorsjegy frt **1.50** vagy **3** korona.
1/2 " " " **3.** " " " **6.** " " " **6.** " " " **12** "

A sorsjegyeket ufánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

f. e. április hó 29-ig

hozzánk bizalommal beküldeni, miután fenti szerencseszámok gyorsan elfognak

TÖRÖK A. és T.

Sürgőycim :
Törökék, Budapest. **bankháza, BUDAPESTEN.** Sürgőycim :
Törökék, Budapest.
H a z á n k l e g n a g y o b b o s z t á l y s o r s j á t é k - ü z l e t e .
Főáruházi osztálysorsjáték-üzletei:
Központ: **Teréz-körut 46/s.** I. fiók: **Váci-körut 4/a.** II. fiók:
Muzeum-körut 11/a.

László Zsigmond
Allatorvosi
rendelő irodája
Deák Ferenc-u. 14 sz. I. em.
Elfogad: lépfene, sercegő üszök,
sertés-orbánc elleni oltásokat.